

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี โดยเลือกสถานศึกษาในสังกัดต่อไปนี้¹

1. กรมการฝึกหัดครู มีสถานศึกษา 1 แห่ง มีจำนวนนักศึกษา 5,345 คน
2. กรมอาชีวศึกษา มีสถานศึกษา 3 แห่ง มีจำนวนนักศึกษา 5,078 คน
3. กรมสามัญศึกษา มีสถานศึกษา 49 แห่ง มีจำนวนนักศึกษา 46,465 คน
4. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
- สายสามัญ มีสถานศึกษา 33 แห่ง มีจำนวนนักเรียน 15,627 คน
- สายอาชีวศึกษา มีสถานศึกษา 6 แห่ง มีจำนวนนักเรียน 6,583 คน
รวม 92 แห่ง มีจำนวนนักเรียน 79,098 คน

---

¹หน่วยศึกษานิเทศก์, สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี, สถิติการประถมศึกษา ปีการศึกษา 2527, สํารวจเมื่อ 10 มิถุนายน 2527, เอกสารหมายเลข 1/2528, หน้า 4

2. การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เกณฑ์การกำหนดจากตารางของ เกรจซีและมอร์แกน¹ (Robert V. Krejcie and Dary N. Morgan) ซึ่งมีความเชื่อมั่น 95 % ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 392 คน

3. การสุ่มตัวอย่าง เทียบสัดส่วนสถานศึกษาและจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสังกัดเพื่อกระจายของแบบสอบถาม แล้วใช้วิธีสุ่มตัวอย่างเขววชนและสถานศึกษาโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย

สังกัด	จำนวนสถานศึกษา	จำนวนประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. กรมการฝึกหัดครู	1	5,045	25
2. กรมอาชีวศึกษา	1	5,078	26
3. กรมสามัญศึกษา	5	46,465	231
4. สำนักงานการศึกษาเอกชน			
-สายสามัญ	2	15,627	78
-สายอาชีวศึกษา	1	6,585	32
รวม	10	79,098	392

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ Robert V. Krejcie and Dary N. Morgan, "Determining Sample Size for Research Activities," Educational and Psychological Measurement. 30 (1970), p. 608.

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 1.1 ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 1.2 นำแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 ท่านเพื่อตรวจแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถาม ผู้ทรงคุณวุฒิมีรายชื่อต่อไปนี้
  1. ศาสตราจารย์คุณดวงเดือน พิศาลบุตร
  2. รองศาสตราจารย์สุนีย์ ลินทุเคชะ
  3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัตนา ทุงคสวัสดิ์
  4. รองศาสตราจารย์ ดร. พันทิพา อุทัยสุข
- 1.3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนมัธยมศึกษาการพิชผล จำนวน 25 คน เพื่อนำมาหาความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา¹ (α - Coefficient) ของครอนบาช (Cronbach) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม 0.95

สูตร สัมประสิทธิ์แอลฟา (α) คือ

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{S_i^2}{S_n^2} \right)$$

n แทนจำนวนข้อสอบ

S_i^2 แทนความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ (Variance of Single Item)

¹ประคอง วรรณสุต, สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร: หจก. บรรณกิจเทรคดิ่ง, 2525), หน้า 52-53.

S_n 2 แทนความแปรปรวนของคะแนนผู้ทดสอบทั้งหมด หรือกำลัง
สองของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard
Deviation) ของคะแนนของผู้รับการทดสอบทั้งหมด

2. ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม 1 ชุด
เพื่อใช้กับเยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษา แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นการ
กำหนดให้เลือกตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเสริมสร้างเอกลักษณ์
ของชาติในสถานศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี เป็นคำถามแบบ
ประเมินค่า (Rating Scale) โดยกำหนดค่าออกเป็น 4
ระดับคือ

มีความเห็นว่าสถานศึกษาจัดมากที่สุด 3 คะแนน

มีความเห็นว่าสถานศึกษาจัดมาก 2 คะแนน

มีความเห็นว่าสถานศึกษาจัดนาน ๆ ครั้ง 1 คะแนน

มีความเห็นว่าสถานศึกษาไม่เคยจัดเลย 0 คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมการเสริมสร้าง
เอกลักษณ์ของชาติในสถานศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี เป็น
คำถามให้เลือกตอบว่า เคยหรือไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมและ
ถ้าเคยให้ตอบต่อไปถึงการประเมินค่า (Rating Scale)
การเข้าร่วมกิจกรรมนั้นโดยกำหนดค่าออกเป็น 4 ระดับคือ

มีส่วนร่วมกิจกรรมมากที่สุด 3 คะแนน

มีส่วนร่วมกิจกรรมปานกลาง 2 คะแนน

มีส่วนร่วมกิจกรรมน้อย 1 คะแนน

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาหรืออุปสรรคการเข้าร่วมกิจกรรม การเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติในสถานศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี เป็นคำถามแบบประเมินค่า (Rating Scale) โดยกำหนดค่าออกเป็น 4 ระดับคือ

เป็นปัญหาหรืออุปสรรคมากที่สุด	3	คะแนน
เป็นปัญหาหรืออุปสรรคมาก	2	คะแนน
เป็นปัญหาหรืออุปสรรคน้อย	1	คะแนน
ไม่เป็นปัญหาหรืออุปสรรคน้อย	0	คะแนน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอหนังสือแนะนำตัวจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อให้ออกหนังสืออนุญาตจากกรมการฝึกหัดครู กรมอาชีวศึกษา กรมสามัญศึกษา และสำนักงานการศึกษาเอกชน ต่อจากนั้นนำหนังสือไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัยต่อไป

2. ผู้วิจัยส่งและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง เมื่อวันที่ 17-28 กุมภาพันธ์

2529

3. ผู้วิจัยได้แบบสอบถามคือเป็นฉบับที่สมบูรณ์จำนวนทั้งสิ้น 362 ฉบับ จากที่แจกแบบสอบถาม 392 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.35 ดังรายละเอียดดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถานศึกษาในสังกัด	แบบสอบถาม ส่งไป	ฉบับที่สมบูรณ์	ร้อยละ
1. กรมการฝึกหัดครู	25	25	100
2. กรมอาชีวศึกษา	26	25	96.15
3. กรมสามัญศึกษา	231	214	92.64
4. สำนักงานการศึกษา เอกชน			
-สายมัธยม	78	66	84.62
-สายอาชีวศึกษา	32	32	100
	392	362	92.35

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package For the Social Sciences) ที่สถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทางด้านสภาพผู้ตอบโดยใช้ถ้อยคำร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของการจัดกิจกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมและปัญหาหรืออุปสรรคการเข้าร่วมกิจกรรมในส่วนที่เป็นการประเมินค่า (Rating Scale) โดยใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อ สำหรับส่วนที่ 2 ที่เป็นการตอบเคยหรือไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมนั้น ใช้ถ้อยคำร้อยละ
3. ข้อมูลที่ได้จากความคิดเห็นทั่วไป นำมาวิเคราะห์และเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบความเรียง

สถิติที่ใช้ในการคำนวณ

หาค่าเฉลี่ยหรือค่ามัธยิมเลขคณิต จากสูตร¹

$$\bar{x} = \frac{\sum fx}{n}$$

$\bar{x}$ แทนค่ามัธยิมเลขคณิต หรือค่าเฉลี่ย

n แทนจำนวนนักเรียน/นักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง

fx แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมด หรือแทนผลบวกของผลคูณระหว่างคะแนนกับความถี่ของคะแนน

x แทนคะแนนแต่ละข้อที่กำหนดตามสเกล 3, 2, 1, 0

นำค่าเฉลี่ยหาได้ไปแปลความหมาย สำหรับตอนที่ 2, 3 และ 4 ซึ่งค่าเฉลี่ยมีความหมายดังนี้

ตอนที่ 2 การจัดกิจกรรมการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติในสถานศึกษา
จังหวัดอุบลราชธานี

2.56 - 3.00 หมายถึง มีความคิดเห็นว่าสถานศึกษาจัดกิจกรรมนั้นมากที่สุด

1.56 - 2.55 หมายถึง มีความคิดเห็นว่าสถานศึกษาจัดกิจกรรมนั้นมาก

0.56 - 1.55 หมายถึง มีความคิดเห็นว่าสถานศึกษาจัดกิจกรรมนั้นนาน ๆ ครั้ง

0.00 - 0.55 หมายถึง มีความคิดเห็นว่าสถานศึกษาไม่เคยจัดกิจกรรมนั้นเลย

¹ประคอง กรรณสูต, สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์, หน้า 80

ตอนที่ 3 การเข้าร่วมกิจกรรมการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติในสถานศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี

- 2.56 - 3.00 หมายถึง มีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นมากที่สุด
- 1.56 - 2.55 หมายถึง มีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นปานกลาง
- 0.56 - 1.55 หมายถึง มีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นน้อย
- 0.00 - 0.55 หมายถึง ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นเลย

ตอนที่ 4 ปัญหาหรืออุปสรรคการเข้าร่วมกิจกรรมการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติในสถานศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี

- 2.56 - 3.00 หมายถึง เป็นปัญหาหรืออุปสรรคมากที่สุด
- 1.56 - 2.55 หมายถึง เป็นปัญหาหรืออุปสรรคมาก
- 0.56 - 1.55 หมายถึง เป็นปัญหาหรืออุปสรรคน้อย
- 0.00 - 0.55 หมายถึง ไม่เป็นปัญหาหรืออุปสรรคเลย

นำค่าเฉลี่ยแต่ละข้อมาวัดการกระจายของคะแนนจากแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลางโดยหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากสูตร¹

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left(\frac{\sum fx}{N}\right)^2}$$

- S.D. แทนค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานหรือส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- $\sum fx$ แทนผลรวมของสูตรระหว่างคะแนนแต่ละตัวกับความถี่ของคะแนนตัวนั้น
- $\sum fx^2$ แทนผลรวมของผลคูณระหว่างคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสองกับความถี่ของคะแนนตัวนั้น

¹ประคอง กรรณสูตร, สถิติเพื่อการศึกษาทางพฤติกรรมศาสตร์, หน้า 83.

- n แทนจำนวนนักเรียน/นักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง
n แทนคะแนนในแต่ละข้อที่กำหนดตามสเกล 3, 2, 1, 0
f แทนจำนวนผู้ตอบแต่ละคำถาม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย